

Folketingets Kommunaludvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 22.01.2009

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk

EGE/ J.nr. 2008-9798

Under henvisning til Folketingets Kommunaludvalgs brev af 11. december 2008 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 41 (KOU Alm. del). Spørgsmålet er stillet efter anmodning fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Martin Henriksen (DF).

Spørgsmål nr. 41:

"Kan ministeren - om nødvendigt på baggrund af en redegørelse fra Københavns Kommune - oplyse, om samtlige regler og love er overholdt i forbindelse med Københavns Kommunes samarbejde med Fonden Jagtvej 69 og de unge autonome brugere af Ungdomshuset på Dortheavej, herunder om det er lovligt for en kommune at støtte enkelte politiske grupperinger, hvad den kommunale interesse er i at støtte ungdomshuset, hvordan det efter lovgivningen og i praksis sikres, at den kommunale støtte går til lovlige formål, hvad det vil sige at være "bruger" af huset, og om der stilles krav om åbenhed i driften af Ungdomshuset på Dortheavej?"

Svar:

Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Københavns Kommune. I udtalelsen er blandt andet anført følgende:

"...

Det er Københavns Kommunes opfattelse, at love og regler er overholdt i forbindelse med Københavns Kommunes samarbejde med Fonden Jagtvej 69. Københavns Kommune støtter ikke enkelte politiske grupperinger, men har gennem en driftsoverenskomst med Fonden Jagtvej 69 (vedlagt) betinget sig, at Ungdomshuset er åbent for alle, og at begrænsninger i adgangen til Ungdomshusets aktiviteter kun kan ske efter saglige kriterier.

Københavns Kommune ønsker at støtte ungdomskulturelle formål i kommunen, herunder øvelokaler, koncerter, musikarrangementer, mødeaktiviteter,

dramatik, udstillinger mv., og Statsforvaltningen Hovedstaden har i brev af 4. oktober 2007 til Københavns Kommune (vedlagt) anført, at "ungdomskulturelle aktiviteter som udgangspunkt vil ligge inden for de opgaver, en kommune lovligt kan varetage."

Fonden Jagtvej 69 skal senest 1. april hvert år aflevere en årsrapport for fondens virksomhed, herunder særligt for anvendelse af det kommunale tilskud til driften og aktiviteterne i Ungdomshuset. Der skal afleveres særskilt regnskab for cafédrift, koncertvirksomhed eller anden virksomhed på kommercielle vilkår. Sammen med årsrapporten afleveres en beretning om aktiviteterne i Ungdomshuset, herunder om anvendelsen af de kommunale tilskud. Københavns Kommune kan til enhver tid anmode Fonden Jagtvej 69 om en skriftlig redegørelse, såfremt der opstår tvivl om overholdelse af bestemmelserne i driftsoverenskomsten.

Det fremgår af redegørelse af 17. september 2008 fra Fonden Jagtvej 69 (vedlagt), at Ungdomshuset er organiseret gennem en flad struktur, hvor unge kan komme ind fra gaden uden indmeldelse i en forening eller lignende og deltage i husets arrangementer og drift. Adgang til fællesmødet/mandagsmødet har dog kun de unge, der aktivt har deltaget i husets drift (indretning, tilberedning af mad, organisering af arrangementer mv.)

Ud over kravene i Driftsoverenskomsten om adgang for alle, aflevering af årsrapport, beretning og redegørelser har kommunen ikke stillet specielle krav om åbenhed i forhold til Ungdomshuset.

...

Tildelingen af midler til Ungdomshuset er baseret på almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse - kommunalfuldmagten. Det følger af denne, at kommuner kan yde støtte til aktiviteter, i det omfang kommunen selv ville kunne udføre de pågældende aktiviteter. Som anført ovenfor har Statsforvaltningen Hovedstaden i brev af 4. oktober 2007 til Københavns Kommune anført, "ungdomskulturelle aktiviteter som udgangspunkt vil ligge inden for de opgaver, en kommune lovligt kan varetage."

Det er Københavns Kommunes opfattelse, at kommunen gennem krav i – og opfølgning på – Driftsoverenskomsten med Fonden Jagtvej 69 fører det fornødne tilsyn med at støtten alene ydes til lovlige aktiviteter.

..."

De bilag, som Københavns Kommune har henvist til i sin udtalelse, er vedlagt som bilag til denne besvarelse.

I ovennævnte udtalelse har Københavns Kommune blandt andet anført, at hjemmelsgrundlaget for kommunens støtte til Ungdomshuset er almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse.

Jeg kan i den forbindelse generelt oplyse, at i det omfang kommuners opgavevaretagelse ikke er reguleret i den skrevne lovgivning, skal spørgsmålet vurderes ud fra almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse – de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Det er antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur, at kommuner efter kommunalfuldmagtsregler lovligt kan varetage opgaver med henblik på at støtte borgernes mulighed for fritidsaktiviteter, herunder aktiviteter af ungdomskulturel karakter.

Det er efter de nævnte grundsætninger endvidere antaget, at kommuner på visse betingelser uden lovhjemmel kan yde støtte til private foreningers varetagelse af opgaver. Det er en betingelse for sådan kommunal støtte til foreninger, at samtlige de aktiviteter, som varetages af foreningen, lovligt ville kunne udføres af kommunen selv, eller at støtten alene ydes til de aktiviteter, som kommunen lovligt selv ville kunne varetage. Det er endvidere en betingelse, at foreningen giver samtlige kommunens borgere adgang til foreningens kommunalt støttede aktiviteter, eller i tilfælde, hvor adgang til foreningens aktiviteter ikke er åben for alle borgere, at afgrænsningen af borgernes adgang til de støttede aktiviteter sker ud fra saglige kriterier. Det betyder, at en kommune ikke kan støtte aktiviteter i en forening, der kun optager medlemmer fra en begrænset kreds, hvis afgrænsning af kredsen er usaglig i forhold til formålet med støtten. Det samme gælder, hvis foreningens aktiviteter reelt set ikke er åben for alle personer inden for den sagligt afgrænsede kreds.

Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke kan antages at være sagligt, hvis en kommune afgrænser kredsen af de borgere, der skal have adgang til kommunalt støttede aktiviteter, til personer med et bestemt politisk eller ideologisk tilhørsforhold, og en kommune vil således heller ikke kunne støtte en forenings aktiviteter, hvis foreningen foretager en sådan afgrænsning af de borgere, der har adgang til foreningens aktiviteter.

En kommune er forpligtet til at føre tilsyn med, at den støtte, der ydes til en forening, anvendes til de formål, som kommunen lovligt kan støtte, herunder at der ikke sker en usaglig begrænsning af den kreds af borgere, som kan deltage i foreningens aktiviteter. Der gælder ikke generelle regler for, hvordan et sådan tilsyn skal føres, og dette vil således bero på en konkret vurdering.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt samtlige regler og love er overholdt i forbindelse med Københavns Kommunes samarbejde med Fonden

Jagtvej 69 og brugerne af Ungdomshuset bemærkes, at tilsynet med kommunerne varetages af de fem statsforvaltninger med ministeriet som overordnet tilsynsmyndighed. Det er således Statsforvaltningen Hovedstaden, der fører tilsyn med Københavns Kommune.

Statsforvaltningens tilsyn er et retligt tilsyn. Det betyder, at statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning.

Statsforvaltningen kan ikke tage stilling til, om kommunernes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige eller til spørgsmål om skønsudøvelsen, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen.

Statsforvaltningen beslutter selv, om der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag.

Der henvises til §§ 47, 48 og § 48 a lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 969 af 27. juni 2008).

Det tilkommer således statsforvaltningen i en konkret sag om en kommunes støtte til en forening at beslutte, om der foreligger sådanne forhold, at det giver grundlag for at rejse en tilsynssag over for kommunen, og i bekræftende fald at tage stilling til spørgsmål om, hvorvidt kommunen har handlet lovligt.

Jeg kan således ikke på det foreliggende grundlag udtale mig om, hvorvidt Københavns Kommune konkret har overholdt ovennævnte regler i forbindelse med samarbejdet Fonden Jagtvej 69 om Ungdomshuset.

Karen Jespersen

/ Hanna Ege

Bilag vedlagt:

- Advokat Knud Foldschacks redegørelse til Københavns Kommune af 17. september 2008 om adgang til Ungdomshuset
- Driftsoverenskomst af 11. juni 2008 om oprettelse og drift af Ungdomshuset i København
- Statsforvaltningen Hovedstadens udtalelse af 4. oktober 2007 om rammerne for et ungdomshus i Københavns Kommune.